

XXX. školsko Natjecanje iz hrvatskoga jezika

21. veljače 2025.

sedmi (VII.) razred

zaporka

--	--	--	--	--	--

(peteroznamenasti broj i riječ)

broj bodova:

80

Upute natjecateljima

1. Mobitele, pametne satove i druge prijenosne ili nosive elektroničke audio i videouređaje treba predati članu Povjerenstva koji provodi Natjecanje za pojedini razred.
2. Ispit se piše 90 minuta.
3. Ispit se piše isključivo kemijskom olovkom crne ili plave boje. Tinta se ne smije moći obrisati.
4. Prije rješavanja ispita treba čitljivo i pravopisno točno ispuniti listić sa zaporkom.
5. Natjecatelj zaporku treba napisati na manju i na veću omotnicu te na prvu stranicu ispita.
6. Ispitne zadatke treba pažljivo pročitati.
7. Treba pažljivo slijediti upute u zadatku.
8. Rješenja treba upisivati na za to predviđena mjesta.
9. Ako natjecatelj želi izmijeniti odgovor, treba ga precrtati, dopisati istom kemijskom olovkom novi odgovor te podizanjem ruke pozvati dva člana Povjerenstva koja nadziru pisanje. Oba člana trebaju odmah pred natjecateljem parafirati izmjenu odgovora. **Svaki natjecatelj smije u cijelome ispitu imati najviše tri izmjene.**
10. Odgovori ne smiju biti pisani velikim tiskanim slovima.
11. Odgovori trebaju biti pravopisno i gramatički točni.
12. Nakon završetka pisanja ispit, radni papir i manju omotnicu treba staviti u veću omotnicu, koju treba predati članu Povjerenstva.
13. Nakon objave privremene ljestvice poretka natjecatelj ima pravo uvida u ispit i pravo na pismenu žalbu.

Želimo Ti uspjeh na Natjecanju!

Školsko povjerenstvo:

1. _____
(predsjednik Školskoga povjerenstva)
2. _____
(član Školskoga povjerenstva)
3. _____
(član Školskoga povjerenstva)

**„Svatko se može rastužiti zbog prijateljeva neuspjeha,
ali samo se pravi prijatelj može razveseliti zbog njegova uspjeha.”**

(Oscar Wilde)

Zaokruži slovo uz točan odgovor u zadatcima od 1. do 3.

1. Koja se od navedenih tvrdnja odnosi na pravopis?

- a) Jezični priručnik u kojemu su opisani glasovi, oblici riječi i njihov postanak te spojevi riječi (sintagme, rečenice, tekst).
- b) Jezični priručnik u kojemu su popisane riječi te su uz njih navedena njihova osnovna i prenesena značenja.
- c) Jezični priručnik u kojemu su predložena rješenja čestih jezičnih (gramatičkih i leksičkih) nedoumica.
- d) Jezični priručnik u kojemu su propisana pravila za ispravno pisanje riječi nekoga jezika i korištenje sustava znakova toga jezika.

1	
---	--

2. Koji je od navedenih spomenika hrvatska latinična inkunabula?

- a) *Lekcionar Bernardina Splićanina*
- b) *Misal po zakonu rimskoga dvora*
- c) *Šibenska molitva*
- d) *Vinodolski zakon*

1	
---	--

3. Kako se naziva hrvatski jezik u *Rječniku pet najuglednijih europskih jezika*?

- a) dalmatinski
- b) hrvatski
- c) ilirski
- d) latinski

1	
---	--

Napiši na crte odgovore u zadatcima od 4. do 8.

4. Kratko odgovori na pitanja o prvoj hrvatskoj tiskanoj knjizi.

- a) Kako glasi naslov prve hrvatske tiskane knjige, *Prvotiska*?

_____

- b) Koje je godine tiskana? _____

- c) Kojim je pismom tiskana? _____

- d) Što se Odlukom Hrvatskoga sabora od 2019. godine obilježava 22. veljače?

_____

4	
---	--

7	
---	--

5. Kratko odgovori na pitanja o prvoj hrvatskoj tiskanoj gramatici.

- a) Koje je godine objavljena? _____
- b) Kojim je jezikom pisana? _____
- c) Kako glase ime i prezime autora? _____
- d) U kojemu je gradu objavljena? _____

4	
---	--

6. Pozorno pročitaj tekst i navedi jezik koji se traži.

Laura je rođena u talijanskome gradu Rimu. S roditeljima, talijanskim glazbenicima, preselila se u Rijeku i sad pohađa 6. razred riječke Osnovne škole – Scuole elementare „Dolac”, u kojoj ima nastavu na talijanskome jeziku.

Laurin manjinski jezik: _____

Laurin materinski jezik: _____

Laurin službeni jezik nakon preseljenja: _____

3	
---	--

7. Prepiši pisanim slovima, prema pravilima o pisanju velikoga i maloga početnog slova, dijelove rečenica otisnute velikim tiskanim slovima ispod crte.

Laura živi u _____ u Rijeci, ali često se s prijateljima
(VUKOVARSKOJ ULICI)

nalazi na _____. Iako je rođena u državi
(JADRANSKOME TRGU)

koja se zove _____, Laura već dobro razumije
(TALIJANSKA REPUBLIKA)

_____ jer se često njime služi. Mnogi _____ vršnjaci
(HRVATSKI JEZIK) (LAURINI)

čitaju zbirku priča *Sretni kraljević* _____ Oscara Wildea.
(IRSKOGA KNJIŽEVNIKA)

6	
---	--

13	
----	--

8. Napiši *i*je, *je*, *č* ili *ć* na prazne crte u riječima.

a) Ako želite razum___ti druge, po___nite od sebe.

b) I dok je razmišljanje u starim civilizacijama smatrano jednim od naj___asnijih zanimanja, danas je to smrtni gr___h zbog kojega čov___k može završiti i u zatvoru.

(prema: O. Wilde, *Zločeste misli*)

5	
---	--

Zaokruži slovo uz točan odgovor u zadatcima 9. i 10.

9. U kojoj je rečenici točno napisan upravni govor?

- a) „Ne kupuj stvari koje ne trebaš” savjetuje Oscar Wilde, „premda ti se sviđaju!”
- b) „Ne može se ljude natjerati da budu dobri, dragi čitatelju,” objašnjava Oscar Wilde, „to dolazi samo po sebi.”
- c) O ljubavi je Oscar Wilde rekao da voljeni ljudi ne mogu biti siromašni.
- d) Oscar Wilde zaključio je: „Kad je u pitanju dobra i duhovita dosjetka, onda nema nedodirljivih”!

(prema: O. Wilde, *Zločeste misli*)

1	
---	--

10. Koja od riječi iz teksta ima dugouzlazni naglasak?

Sutradan je lasta odletjela u luku. Motrila je mornare kako mlađe uče izvlačiti užetima sanduke iz brodske nutrine.

(prema: O. Wilde, *Sretni kraljević*)

- a) izvlačiti
- b) odletjela
- c) sanduke
- d) sutradan

1	
---	--

7	
---	--

Napiši na crte odgovore u zadatcima od 11. do 19.

11. Ispiši pet nepromjenjivih riječi iz rečenice.

Hej! Hoćeš li sa mnom? – zapita je naposljetku, ali trska odmahne glavom.

(prema: O. Wilde, *Sretni kraljević*)

prilog: _____

prijedlog: _____

veznik: _____

čestica: _____

usklik: _____

5	
---	--

12. Ispiši šest zamjenica iz teksta ne mijenjajući im oblik.

Daleko, – nastavi kip tihim zvučnim glasom – daleko u maloj uličici ima siromašna kuća. Jedan je prozor otvoren i kroz prozor vidim ženu kako sjedi za svojim stolom. U kutu sobe na postelji leži bolestan njezin sinčić. U groznici je i ište naranču. Majka nema ništa osim vode iz rijeke i dječak plače.

– Lasto, mala lasto, što kažeš hoćeš li joj ponijeti rubin iz mača? Pričvršćen sam za to podnožje i ne mogu se pomaknuti.

(prema: O. Wilde, *Sretni kraljević*)

osobna zamjenica: _____

povratna zamjenica: _____

posvojna zamjenica: _____

povratno-posvojna zamjenica: _____

pokazna zamjenica: _____

upitna zamjenica: _____

6	
---	--

13. Ispiši dva glagolska pridjeva iz teksta.

Daleko preko grada vidim mladića u tavanskoj sobici. Nagnuo se nad stol prekriven papirima, a u čaši kraj njega kita je starih ljubičica.

(prema: O. Wilde, *Sretni kraljević*)

glagolski pridjev radni: _____

glagolski pridjev trpni: _____

2	
---	--

13	
----	--

14. Odredi padež podcrtanim riječima u tekstu tako da uobičajene kratice (N, G, D, A, V, L, I) navedeš iznad podcrtanih riječi.

Oči su mu bile pune suza koje su sretnomu vladaru tekle niz zlatne obrazе.

5	
---	--

Lice mu je na mjesečini bilo tako krasno da se odmah nad vladarom ražalila.

(prema: O. Wilde, *Sretni kraljević*)

15. Napiši superlative podcrtanih pridjeva u nominativu jednine muškoga roda.

Što, nije od suha zlata – reče lastavica sama sebi. Bila je previše pristojna da bi glasno izustila ikakvu primjedbu.

(prema: O. Wilde, *Sretni kraljević*)

2	
---	--

16. Ispiši dvije glagolske imenice iz teksta.

Mladić je bio sakrio rukama lice i nije čuo lepršanje ptičjih krila, a kad je digao pogled, našao je krasan safir gdje leži na uvelim ljubičicama.

2	
---	--

Počinje me se cijeniti – kliknuo je on – to je znak velika obožavanja. Sad mogu dovršiti svoju dramu. I sav je bio sretan.

(prema: O. Wilde, *Sretni kraljević*)

17. Zadatak ima dva dijela.

- Podcrtaj prilog u svakoj rečenici.
- Napiši pitanje na koje odgovara podcrtani prilog.

a) Ne smijete ovdje ležati.

_____

b) Ovuda više nitko ne prolazi.

_____

c) Previše ga je voljela.

_____

3	
---	--

12	
----	--

18. Dopuni tekst zadanim oblikom glagola u zagradama. Neka glagoli budu u odgovarajućemu licu kako bi se uklopili u rečenicu!

Dolje na trgu – _____ sretni vladar – stoji mala prodavačica
(reći, *prezent*)

šibica. Ona _____ šibice u jarak, pa _____.
(ispustiti, *pluskvamperfekt*) (namočiti se, *aorist*)

Otac _____ prodavačicu ako _____.
(istući, *futur prvi*) (donijeti, *niječni futur drugi*)

kući novac, zato ona plaće. Nema ni cipela ni čarapa i gologlava je.

– Lastavice, _____ kristal i daj joj ga! – predloži vladar.
(isključnuti, *imperativ*)

6	
---	--

19. Napiši vidske parnjake glagola u zagradama. Ne mijenjaj ni glagolsko lice ni vrijeme u rečenici!

Onda _____ kip u talionici, a načelnik _____ vijećnike
(su rastopili) (je sazivao)

da _____ što bi se učinilo s metalom.
(odlučuju)

3	
---	--

20. Zaokruži među istaknutim riječima u svakoj rečenici samo jednu riječ u kojoj je provedena zadana glasovna promjena.

a) **jotacija**

Lastavica zaviče da će u Egipat iako ne mogaše to odmah reći prijatelju.

b) **palatalizacija**

Suza poteče vladarevim licem te on zašuti ne mogavši se zaustaviti.

c) **nepostojani a**

Kip sretnoga vladara bio je sav pozlaćen tankim listićima čistoga zlata, oči su mu bile dva safira, a crveni rubin sjao mu je na maču.

d) **sibilarizacija**

Baš su kao anđeli – rekoše djeca iz sirotišta kad su izišle iz stolne crkve u skrletnim kabanicama i s čistim bijelim ovratnicima.

4	
---	--

21. Ispiši subjekt iz rečenice.

- a) Na krovu velikoga teretnog broda zjapila je rupa privlačeći poglede.

_____

2	
---	--

- b) Svakoga dana uzlijetanje je lastavici stvaralo probleme.

_____

Zaokruži slovo uz točan odgovor u zadatcima od 22. do 25.

22. Koja je rečenica besubjektna?

- a) Bio je postavljen visoko iznad grada.
b) Kraljevićev kip pozlaćen je tankim listićima.
c) Pričalo se o njegovoj ljepoti.
d) Svi su mu se divili.

1	
---	--

23. U kojoj se rečenici nalazi imenski predikat?

- a) Jedino su mi još oči preostale.
b) Nagnuo se nad stol prekriven papirima.
c) Lastavica je bila dobra srca.
d) Željeli su ljudima pomoći.

1	
---	--

24. U kojoj se rečenici nalazi povratni glagol?

- a) Lastavica je hitro zalepršala krilima.
b) Odmarala se od naporna rada.
c) Sletjela je na podnožje kipa.
d) Umorna lastavica odmorila je krila.

1	
---	--

25. U kojoj se rečenici nalazi izravni objekt?

- a) Kraljevićevo srce načinjeno je od olova.
b) Nekad se kraljević igrao u vrtu s prijateljima.
c) Razočarano se zagledao u daljinu.
d) Svakoga dana promatra tugu u svojem kraljevstvu.

1	
---	--

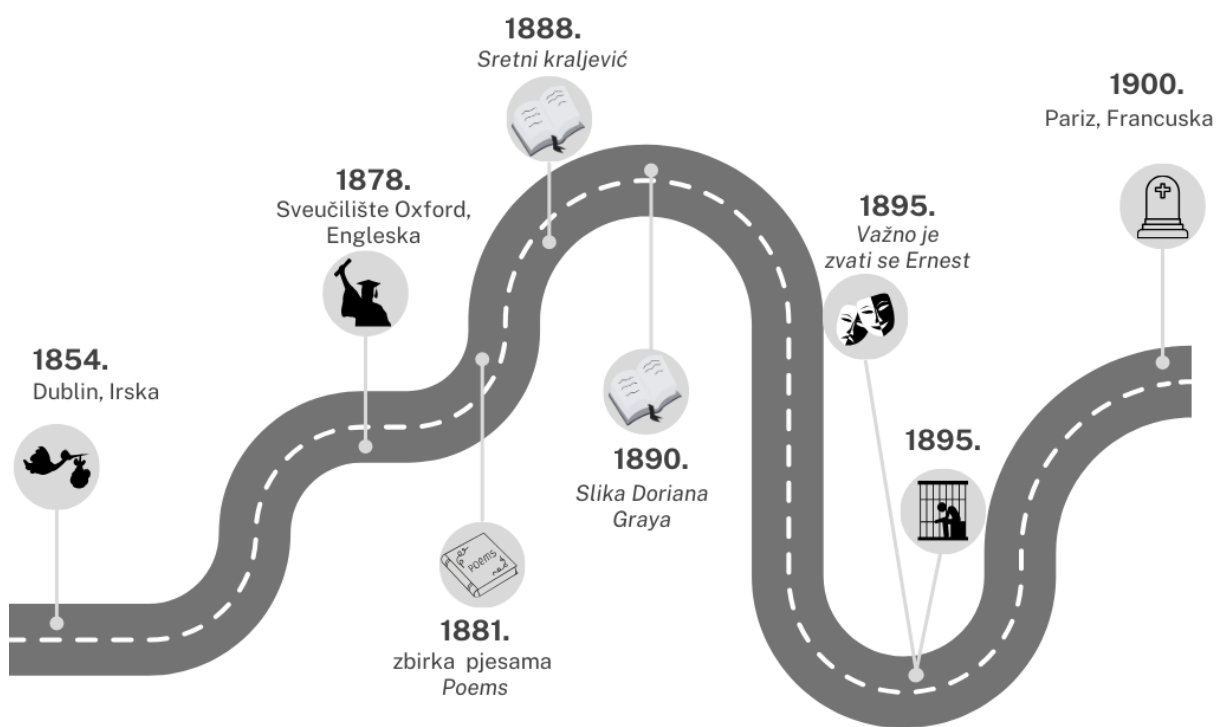

Pozorno pročitaj tekst i prouči vremensku lentu ispod teksta te odgovori na pitanja služeći se podacima iz teksta i vremenske lente.

Sažetak iz životopisa Oscara Wildea

Oscar Wilde rođen je u obitelji intelektualaca, a ime Oscar dobio je prema unuku vođe drevnih ratnika iz irske mitologije. Privatni su ga učitelji poučavali gotovo do desete godine, a nakon toga školovao se u internatu Portora u Sjevernoj Irskoj. Nije volio matematiku i usredotočio se na područja koja su ga zanimala, kao što su klasici i moderna književnost. Sa 16 godina upisao se na koledž Trinity u Dublinu te 1874. osvojio prestižnu Berkleyjevu zlatnu medalju za starogrčki jezik. Poslije je studirao na oksfordskome sveučilištu i vrlo je brzo u književnim i društvenim krugovima postao poznat po svojoj duhovitosti, izvanrednim govorničkim vještinama te osebnome stilu. Prvo je objavio zbirku pjesama, a zatim i druga djela, među kojima se ističu zbirka priča „Sretni kraljević” te roman „Slika Doriana Graya”, koji je izazvao skandal u društvu. Njegove se drame i danas izvode u kazalištima diljem svijeta. Prije svojega konačnog odlaska s ovoga svijeta najslavniji pisac na engleskome jeziku svojega vremena osuđen je i prepušten izgnanstvu i siromaštvu, napustili su ga svi osim nekoliko odanih prijatelja. Vrijeme je ipak pokazalo vrijednost njegova stvaralaštva jer njegova djela i nakon više od stotinu godina inspiriraju čitatelje diljem svijeta.

(prema G. Hanberry, *Više od jednoga života, nevjerojatna obitelj Oscara Wildea kroz naraštaje*)

Vremenska lenta

Zaokruži slovo uz točan odgovor u zadatcima od 26. do 29.

26. Na kojoj je ustanovi studirao Oscar Wilde kad je nagrađen zlatnom medaljom za starogrčki jezik?

- a) internat Portora
- b) koledž Trinity
- c) Sveučilište u Oxfordu
- d) škola Dorian Gray

1	
---	--

27. Koje je književno djelo Oscara Wildea izazvalo kritiku društva?

- a) *Poems*
- b) *Sretni kraljević*
- c) *Slika Doriana Graya*
- d) *Važno je zvati se Ernest*

1	
---	--

28. Što znači izraz *konačan odlazak* u pretposljednjoj rečenici?

- a) odustajanje
- b) prestanak pisanja
- c) smrt
- d) zatvor

1	
---	--

29. Gdje je i kad Oscar Wilde završio svoje formalno obrazovanje?

- a) U Dublinu 1870. godine.
- b) U internatu Portera 1864. godine.
- c) U Oxfordu 1878. godine.
- d) U Parizu 1900. godine.

1	
---	--

30. Napiši na crte kratke odgovore na pitanja o Oscaru Wildeu.

a) Koje je godine rođen? _____

b) Kako glasi naslov njegove najpoznatije drame?

_____

c) Prema komu je Oscar Wilde dobio ime?

_____

d) Kako se naziva prva ustanova u kojoj se školovao? _____

e) U kojemu je gradu umro? _____

5	
---	--